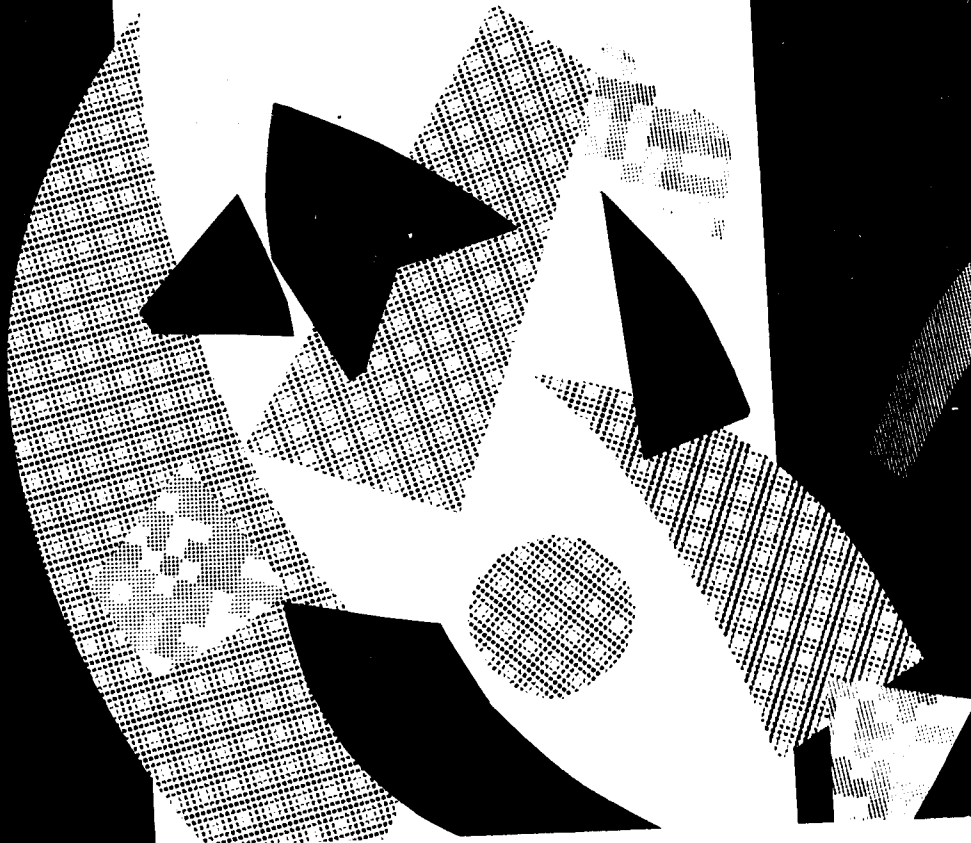

ЛЕСЬ ГЕРАСИМЧУК

ЗОДІЯ

ЛЕСЬ ГЕРАСИМЧУК

ЗОДІЯ

Вибрані вірші

КИЇВ
1993

нас Бог обрав не для покари
а задля того щоб вночі
пречистих сподівань світили
світила ночі
зі всесвітніх карт
на них дивилася б безодня
з усіх усюдів чорноти
і наче ласка великодня
що вириває з марноти
була б надія хоч у двох
нас Бог обрав не для покари

ось мить і тобі для обрання
для обернення обертання
хоч ізвечора хоч ізрання
де поранена кожна година
де прирівняна кожна людина
до параграфа чи аграфки
імена імена в пустографки
а відтак
лишень після правки
оголивши грайливо плече
чи гуза
охоче в танок сама потече
вітчизняна історія
муза

десь там де склепіння років
переходить у постаті євангелістів
з котрих контури залишилися
і спогад про колір
про комнінський двір
і символи барв на перегонах кінських
на спомин для перекинчиків..

постривай

погляд свій не відпускай
поклади промінці свого зору
під ці хвилини домальованих фресок
бо більш по цілому світі
ні в кого снаги не лишилось для цього

листя ще вдосвіт
одірвавшись від хмари
цупко чіплялось немов за сутри
то там за повітря то тут за сутінь
відміряючи час допоки
закипить вода світлоока і глід
задиміють сосни
і я викличу з алхемічного мрева
звуки двосічні в іменах
що стали мені чужими

біля початку часів сьогодні
сонце займалось над дахом
світу

одягу пелюстки прив'ялі
вкривались росою світла що
п'янка й жагуче живило простір
по частинах створений Богомазовим

був авторський концерт у водобігу
і кілька сольних виходів у ламп
та на Шляху Чумацькому
до півночі у пік
хмарки осінні пробували ямб

то ясно в світі а то тьма традицій
у місячнім гнізді пташина жовтобока
і час то прокидається то сниться
як невловимий із Григорія урок

зіщулившись від сонця і від мене
безплідна як смоква безвинна
ручним набором пропливла хмарина
торкнувши на даху здивовані антени

у мислячих тростин був шум нескіфський
неперекладний мов державний гімн
і безлічі зірок неопалимі скіпки
мій рідний київський освітлювали кін

і Дюрер тут і "Бал у Соломона"
і в перших лавах сліпне квінквіченто...
та хтось із патичком ледь похилився чемно
й завіса золота на голови нам тоне

в серцях не менше третьоримський здвиг
губам рушійно язикам прославно
як гімел руки змахують навикло
і як світник без олива
кебета слабне

де ти пливеш?! гукнув я до хмарини
і знов на південь чи тепер на захід
але вона узявши це за кпини
в мою ж бо справу залучила запит

колія ще зо два рази здригнулась
і рейки

подались наусибіч
а промерзлий трамвай
подібний до коллі
здивовано нюхав аннали вулиць

вже ніч переступила через київські хмарочоси
духи тепла запалювали по зірці
а трамваю кортіло назирці
то за

однією
рейкою бігти то за іншою
то кортіло помником стати чотиригеройним
до которого стежка не заросте вічнопоголена
на неї голуб усенепорочний поплаче
а я пригадаю Поділ до Подолу подібний
та крок свій
скерую туди
де рейки пішли наусибіч
і коллі історію нашу
вивчає за палімпсестом

в ідеологій починався сплін
громадилось і відлітало птаство
і як від суперечок астма
в огнях падучих залишилось літо

питаюся прощення в простоти
у помаху гілок навчаюсь оживати
так складно згадувать слова і забувати
та знов як дух їх кликать з пустоти

ЧИ МОЖУ Я СКАЗАТИ

чи можу я сказати що сторінки мої
вкриті землею з корінням відірваним
з комашнею червою та еманациєю радону
з водою зашоломленою з Дону

чи можу я сказати що нова міфологія
природолюбства повертає мене
до матриархату всевладного де кожне
тривожне і символічне створіння
плаває в безодньому мороці знаків
котрі нічого ще не означають

чи можу я сказати що я той самий демос
котрий вже у латині був звуженим
запозиченням з грецької

наче дихання із грудей доба
з тісних виривається
уловин афганських
з угорських
з чеських
з повстанських
не вперше
і не востаннє хіба
перестрибуючи щочимвище через поганські ватри
архіви знищені
спалені карти
з добробуту допотопного
самі попелища

бо в картярів бач
не все до масті
і ономасти пухнуть з розпачу
над священними іменами трупів

а я волаю до тебе
добо моя

дай руку
пальців моїх торкнись
доторкнись моїх ребер
та врятуйся з моїм
приостаннім диханням

слова мовлені та невимовлені
молитовні та вимолені
усі слова повертаються
перейшовши світом
не зі звітом і від утоми не танучи
а просто додому до мене
де пахне книжками і меблями
з епохи коли не було ніяких стилів
де стіни стіни стіни
які стоятимуть беззахисно вічно

так звично слова повернуться

безвізно

і тепер безвиїзно
витискаючи все собою
позвучно політ
і те що болить і те що вже забулось боліти
і те що може горіть
і те що спалити встигли
і те чому в римі п'янку
і те що тремтить у натруджених голосах трибунних
і те що двері на ланцюгах утримує

повертаються усі слова
і ті що були колись світлом

спалена зором дорога як
ботічеллеві аркуші та
полотна власноруч покладені до
багаття поруч з тілом дерева
яке у собі розривало пам'ять
скидуючи за пломенем племін

і гомоніли між собою червоно
пелюстки фарби що плутаючись у нетрях
слів ставала ковтком щоб

дихать я зміг на дорозі посередині часу не
запитуй мене ні поглядом не
запитуй тінню плече на прощу
торкаючи не запитуй куди
і звідки веде мандрівця дорога
до прадавності до своєї спалена зором

нічний нічий чорний шрифт жалобний
мені з сумом оповідає
зі скорботою
найпередовішою в світі
зі співчуттям від сковородинівського треугола
несприятливий прогноз погоди
(ковінька його матері)
з усмішками соборними у хмарках, що прилітають з півночі
з археологами вирино-місяцепотопання під атено-київськими
горбами
по яких між колумнами світла витає безмовний привид наврочений
Бородаєм

і так до самісінького кінця мого віку
скільки двоїстий лік сягає
бо ще дальші мої перспективи
за дивно-непередбаченим збігом обставин
пияка-складач викинув ще у металі
замість тавтології про ковінку та про Велику Матір

білоцвіт ранкового снігу поплутав мені пори року
і схожі на кор дерев'яних птахів ліхтарі тримали
від По від нервового віршу
від нерівного голосу мого
перед білим нагірним видінням

від тіней цих збіглих з печер біля Мертвого моря
що їх я побачу лишень в протокольних списках
навмисно не виданих до кінця мого віку
до кінця повік моїх де птахи і білоцвіт

і тільки вітер оцтом від найближчого димаря
зрошує губи що не втомилися псальми читати

пальто хмара розстебнуті вікна
розлам традиції між будинками
де під тином святі п'яниці
Петро Павло та ще один наський апостол
у переддень календарного посту
проковтують таємниці слів
невисловних (майже за Дюрером)
змовники кінця віку нашого
безликі як ермітажний держпродаж

пальці торкаються замші
обпікаються як від палаючої жирафи
змагаючи перед-
брамно передсофійно тільки
скрапує невідгадана смальта

у тебе коріння
і всесвіт один надкоронний
а в мене куріння
і в серці не ті обертони

між гілля стукоче тобі
дятел арлезіанку
а в мене там де мій біль
погони й тривоги до ранку

як пахне твоя перга
розпечена до задухи
а в мене палючий мій згад
і той що викручує руки

усе повернеться і рік і день і мить
і слово груди тим же виповнить жалем
рука твоя все тих же кілька тем
по древньому столі продріботить

але не мій то буде дивосвіт
а жебраків сновид земля Кокань
там тінь моя новий напише звіт
володарям усіх земних зітхань

там з клані мить і день і рік
з біди зіллються в грецький міт
а жаль подме в суремну мідь
і мур подасться на мій крик

світло напиле від ліхтаря що
прихилився до муру приреченого
будинку до ребер що важко
ходили під розмальованим тиньком
і щось неважливе нікому десь
билось у нетрях дому виключеного
з домового тому на днесь на вчора
і на записану у пророцтвах вічність

я пробую світло розхитане
розпитити але чую лише
цитати як жерсть роздирає жерсть
не суворо а як прочитаний лист

довший за землю і ширший
за океан смуток мій що
простелився до тебе золотими
літерами Сибілли хлопчата
бавлячись починають читати
на свято наметів молитву
що завершує рік і чекання
і всесвіт

а сама триває
нескінченно з очима твоїми
з гірської оливи котру
я знаю лише за пахом
недовченої латини бо довша
за землю і ширша за океан
вітчизна вигнання
вітчизна вигнання
вітчизна вигнання

я не можу так високо
вище рук твоїх
вище собору зруйнованого
вище вулиць котрих на мапі тепер немає

я молитву читаю
посеред міста про котре марю з жахом

відбудований і зруйнований
в тисячах сторінок
по цеглині до ніг мені падає
неймовірний твій усміх
з нереставрованої смальти
на метеорити схожий вогненні

так по мреву зірок пекучих
спинаюсь на гору свою останню
вимолювати непростення
доки ранок з фіал
за найближчим горбом не займеться
не залунає до мені не відомого ладу
ладо моє високе
вище нашого небуття
не можу...

відходимо мій світочку відходим
чимглибший простір в темряві звучань
думкам сутужніш в тісній часу
ми візьмемо з собою тільки сум
залишивши призовність одвічань
і запитань безсмертний подив
відходимо мій світочку відходим
ні літери не вивчивши за все життя
і в найпростішому вбачаючи
щойна складніший код
поразок власних і чужих звияг
відходимо мій світочку відходим

поверни мені поверни мені поверни
страх мій не з моєї війни
не з моєї провини не з твоєї вини
ні з чиеїсь облуди мені поверни

світла з тінню зелена пря
від годин лишилися причинки
ти скоринки з календаря
поверни мені поверни

без біди без жодного болю
коли горло стискалось від цезур...

лише безум мовчання до шалу
поверни мені поверни

всі учні сплять а непокутна ніч
мене до Тебе пориває Боже
і невідкупний перемучений трамвай
формально перечитує склади з гори на гору

з біди моєї у біду всесвітню
ця жовта жменька світла випливає
хто чує на зупинках піднебесних
як стогне жах металом по металу

але до мене Ти хоч раз озвись
чи в спалених дротах з'яви свою ознаку
чи слово мовчазне погляне ненавмисно
з Твоїх сузір'їв які я не вивчив

але мішаються в переказах склади
і будуть потім казна-як тлумачить
на власний ритм свої запеклі сни
Твої ж німоти втулять в свій нерозум

а мовам у святі вуста
вкладуть не космос Твій а Гіпнові тривоги
і не Твоя хода в еонах неосяжних
а ночі тьма в металі зазвучить

ЗМІСТ

“нас Бог обрав не для покари”	3
“ось мить і тобі для обрання”	3
“десь там де склепіння років”	4
“листя ще вдосвіт”	4
“біля початку часів сьогодні”	5
“був авторський концерт у водобігу”	5
“защупившись від сонця і від мене”	6
“колія ще зо два рази здригнулась”	7
“в ідеологій починався сплін”	7
Чи можу я сказати	8
“наче дихання із грудей доба”	9
“слова мовлені та невимовлені”	10
“спалена зором дорога як”	11
“нічний нічий чорний шриффт жалобний”	12
“білоцвіт ранкового снігу поплутав мені пори року”	12
“пальто хмара розстебнуті вікна”	13
“у тебе коріння”	13
“усе повернеться і рік і день і мить”	14
“світло напиле від ліхтаря що”	14
“довший за землю і ширший”	15
“я не можу так високо”	16
“відходимо мій світочку відходим”	17
“поверни мені поверни мені поверни”	17
“всі учні сплять а непокутна ніч”	18